



รายงานการรับคณะกรรมการยุทธศึกษาทหารอากาศ
ณ โครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงราย
วันอังคารที่ 21 มกราคม 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ดอนเมือง กรุงเทพฯ ทำหนังสือถึง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2563 ขอความอนุเคราะห์นำนักเรียนกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ จำนวน 148 นาย ศึกษาตุงงานโครงการพัฒนาอดอยตุงฯ ในวันที่ 21 มกราคม 2563
วัตถุประสงค์	เรียนรู้แนวทางในการทำงานด้านการพัฒนาที่มีสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นต้นแบบการพัฒนาโดยใช้หลักการ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา แก้ไขปัญหา และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
ระดับ	ความสำคัญ : 1 เป็นหน่วยที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับมูลนิธิโดยตรง เนื้อหา: 2 การท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ หลักการทำงานด้านการพัฒนาทางเลือกที่ยั่งยืนของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในภาพรวม รวม 3 คะแนน
องค์ประกอบคณะ	- ผู้ประสานงาน นาวาอากาศเฉลิมพล - นักเรียนจำนวน 148 นาย
เจ้าหน้าที่รับคณะ	ผู้บรรยาย - นางสาวณัฏฐารัตน์ ชันดีสิทธิ์ ผู้ประสานงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ - นางสาวกนกวรรณ รัชตัญญูทิพย์
แหล่งงบประมาณสนับสนุน	คณะจ่ายเอง รหัส 912063404



2. กำหนดการ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ศึกษาทหารอากาศ
ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
วันที่ 21 มกราคม 2563

วันที่/เวลา	กำหนดการ
08.00 – 09.00	คณะออกเดินทางจากโรงเรียนศิลาบาลลี รีสอร์ทแอนด์ สปา อ.เชียงใหม่ ไปยังโครงการพัฒนาดอยตุงฯ
09.00 - 10:00	คณะเดินทางถึงโครงการพัฒนาดอยตุงฯ รับชมวิดีโอทัศน์ โครงการพัฒนาดอยตุงฯ และกิจกรรม Q & A โดยคุณณัฏฐวรัชต์ ชันติสิทธิ์ ผู้จัดการส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต ณ ห้องประชุมอดิทธาธรรม
10:00 - 10:30	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ "เรื่องราวของราชสกุลมหิดล ผ่านพระราชจริยวัตร ประชัญญา และหลักการทรงงานที่เรียบง่าย พระวิริยะอุตสาหะที่มุ่งพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และสร้างประโยชน์สุขแก่แผ่นดินที่ต่างทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกัน เพื่อให้คนไทย โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้เรียนรู้และเข้าใจบทบาทของราชสกุลมหิดลที่มีต่อคนไทยและแผ่นดิน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมคิดดี มุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติดี เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมต่อไป"
10:30 - 11:00	ชมพระตำหนักดอยตุง "พระตำหนักดอยตุงเป็นที่ประทับและที่ทรงงานของสมเด็จพระเจ้า เพื่อพระองค์จะได้สังเกตและทำงานพัฒนาอย่างใกล้ชิด "บ้านที่ดอยตุง" เกิดจากพระราชกระแสรับสั่ง "ถ้าไม่มีโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ฉันจะไม่สร้างบ้านอยู่ที่นี่" พระตำหนักดอยตุงจึงเป็นสัญลักษณ์แสดงความรักเรียบง่ายและการทรงงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์"
11:00 - 11:30	ชมสวนแม่ฟ้าหลวง "สวนไม้ดอกไม้ประดับเมืองหนาวแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่ช่วยสร้างงานและรายได้ให้ดอยตุง ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะอาชีพที่หลากหลาย ตั้งแต่การท่องเที่ยว การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และโรงเพาะปลูก ซึ่งทักษะและรายได้เหล่านี้ถือเป็นการสร้างพลังให้ชุมชน เปลี่ยนอาชีพให้ชาวบ้านหลายคนจากแรงงานรับจ้างเป็นเจ้าของกิจการ"



วันที่/เวลา	กำหนดการ
11.30 – 12.30	ออกเดินทางไปยัง ด้านชายแดนแม่สาย รับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. สรุปกิจกรรมการศึกษาดูงาน



คณะรับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ณ ห้องประชุมอดิโตนริยม



กิจกรรมถาม-ตอบ หลังการรับชมวิดีโอทัศน์โครงการพัฒนาโดยตุงฯ



4. ประเด็นคำถาม-คำตอบ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
1	อะไรคือปัญหาของดอยตุงในอดีตและแก้ไขปัญหายังไร	- ในอดีตคนบนพื้นที่ดอยตุงอาศัยอยู่ร่วมกัน 6 ชนเผ่า พูด 7 ภาษา มีปัญหาหลากหลายด้าน ทั้งปัญหาการบุกรุกทำไร่เลื่อนลอย ปัญหาด้านยาเสพติด และกองกำลังติดอาวุธ - การที่โครงการพัฒนาดอยตุงจะสามารถเข้าไปพัฒนาพื้นที่นี้ได้ เราต้องเข้าใจ คน ในพื้นที่ โครงการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปในพื้นที่เพื่อเข้าไปเรียนรู้ ไปสำรวจสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความเข้าใจกับคนในพื้นที่ว่า เหตุผลที่คนเป็นอยู่แบบนี้เป็นเพราะอะไร เมื่อเราเข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเขา เราจึงสามารถวางแผนการพัฒนาร่วมกันกับชุมชนให้เหมาะสมได้ เพื่อเขาจะได้เกิดความเป็นเจ้าของในการวางแผนงานพัฒนา เพิ่มโอกาสและทางเลือกให้กับคนที่น้อยอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและสามารถวัดผลได้จริง
2	อะไรคือเหตุผลที่ทำให้สมเด็จพระเจ้าทรงเลือกพื้นที่ดอยตุง ก่อตั้งโครงการพัฒนาดอยตุงฯ แห่งนี้ขึ้นมา	- โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าทรงมีพระชนมายุ 87 พรรษา ท่านทรงมีรับสั่งว่า เมื่ออายุ 90 ปี จะไม่ทรงสีกแล้ว และจะประทับอยู่ที่ประเทศไทยไม่เสด็จต่างประเทศอีก ดังนั้น (คุณชาย) หม่อมราชวงศ์ ดิศนัดดา ดิศกุล จึงพยายามหาพื้นที่ในประเทศไทยเพื่อให้ท่านได้ประทับ - เนื่องจากสมเด็จพระเจ้าได้รับสั่งว่า จะไม่ไปอยู่ หากไม่มีงานให้ทำ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจึงได้เลือกพื้นที่ดอยตุงถวาย เพราะอากาศดี มีความสูงในระดับที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย อีกทั้งเป็นพื้นที่ ชาวบ้านมีปัญหาความยากจน ความเจ็บป่วย และไม่ได้รับการศึกษา และพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหัวโล้น ป่าไม้ถูกทำลาย จึงได้ทรงรับสั่งว่า “ฉันจะปลูกป่าบนดอยตุง” เป็นจุดเริ่มต้นในการก่อตั้งโครงการพัฒนาดอยตุงฯ โดยโครงการแรกๆ ที่เริ่มในพื้นที่นี้คือ การส่งเสริมให้ชาวบ้านร่วมกันปลูกป่า โดยการจ้างงานรายวัน ชาวบ้านมีงานทำมีรายได้ และทำให้ลดการ



		ปลูกผัสดอง และหมดไปจากพื้นที่ในที่สุด
3	แรงบันดาลใจในการก่อตั้ง หอแห่งแรงบันดาลใจเกิด จากอะไร	- หอแห่งแรงบันดาลใจ เดิมคือหอพระราชประวัติ สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี และเปลี่ยนชื่อเป็นหอแห่งแรงบันดาลใจ ภายหลัง ภายในมีส่วนหนึ่งของนิทรรศการแสงหนึ่งคือรุ่งงามของสมเด็จพระพี่นางเธอฯ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้ออกแบบคือ ร้อยเอกจิตต์ ศรีสงคราม วัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแรงบันดาลใจให้กับคนที่ได้มาเยี่ยมชม ในการกระทำคุณงามความดี เช่นเดียวกับราชสกุลมหิดลทั้ง 5 พระองค์ที่ทรงเป็นแรงบันดาลใจให้กันและกันในการทรงงาน เพื่อสร้างคุณความงามความดีให้กับประเทศ ทุกพระองค์ทรงเห็นถึงความทุกข์ยากของประชาชน นำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดและแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน
4	อะไรคือจุดแข็งที่ทำให้แบรนด์ดอยตุงยังคงอยู่ได้ อย่าง ยั่งยืนและมีแผนการรับมือ กับความเปลี่ยนแปลงใน อนาคตอย่างไร	- แบรินด์ดอยตุงคือการสะท้อนตัวตนของความเป็นดอยตุงออกไป ผ่านทางรูปลักษณ์ของสินค้า ทำให้คนรู้จักและเข้าใจความเป็นดอยตุง ความมุ่งมั่นของเราคือการทำให้เกิดการเชื่อมโยงกับคนในที่อื่นๆ - ตัวเราต้องการสื่อสารอะไรกับลูกค้าและ แบรินด์ มีโอกาสตายได้ไหม ซึ่งมีโอกาสแน่นอน ครั้งหนึ่งแบรินด์ดอยตุงเคยอยู่ในจุดที่วิกฤตมากๆ มาแล้ว เราทราบจากการสำรวจตลาดและกลุ่มลูกค้าพบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่หรือคนที่รู้จักซื้อสินค้าแบรินด์ดอยตุง มักเข้าใจว่า สินค้าภายใต้แบรินด์ ดอยตุง เป็นสินค้าที่มีรูปลักษณ์เหมาะกับลูกค้าผู้สูงวัยเท่านั้น ทำให้เราต้องปรับเปลี่ยนรูปลักษณ์ของสินค้าภายใต้แบรินด์ดอยตุงใหม่ ให้เหมาะสมกับคนทุกเพศและทุกช่วงวัย พร้อมทั้งเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ทางสื่อโซเชียลมีเดีย ทั้ง Facebook Fan page, Instagram, VDO หนังสือดอยตุง ให้ทุกคนได้รับรู้เรื่องราวที่จะมาเป็นสินค้าแบรินด์ดอยตุงเช่นที่ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับสั่งไว้ว่า “อย่าให้ใครซื้อสินค้าของเราเพราะสงสาร ให้เขาซื้อสินค้าเพราะคุณภาพ”



5	การศึกษาของนักเรียน ในโรงเรียนพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากในอดีตอย่างไร	- ด้านการศึกษา โครงการมีการเก็บสถิติด้านการศึกษา มาตั้งแต่การเริ่มต้นพัฒนาเราจึงสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจนว่าการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่มีการพัฒนาในระดับที่ดีขึ้น คนรู้หนังสือมีมากขึ้น - ในพื้นที่ออยตุงการศึกษาสามารถทำได้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ในช่วงแรก เน้นให้การศึกษาในโรงเรียนเน้นเรื่องของ การสอนให้รู้จักภาษาไทย เพื่อการสื่อสารให้เข้าใจได้ ในอดีตโครงการมีอาสาพัฒนาคนรุ่นใหม่ที่เป็นชาวบ้านในพื้นที่ สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ จากนั้นเมื่อเขาสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ เขาก็จะสามารถเป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างโครงการ กับคนในพื้นที่เวลาที่ต้องทำงานร่วมกัน - การศึกษานอกห้องเรียน คือการให้องค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ สามารถหาเลี้ยงตนเองได้ เช่น การสอนให้ชาวบ้านทอผ้าให้มีคุณภาพ และลดรายจ่ายที่สวຍงามทันสมัย แนะนำให้ชาวบ้านปลูกพืชเศรษฐกิจจากแฟ อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย หรือแม้แต่การเสริมสร้างทักษะในการปลูกไม้ดอกไม้ประดับจากการทำงานในสวนแม่ฟ้าหลวง - เมื่อรุ่นพ่อแม่ได้องค์ความรู้จากโครงการฯ ก็คำนึงถึงการศึกษาของลูกหลานในอนาคต ก็ส่งลูกหลานเข้าไปศึกษาในโรงเรียนมากขึ้น โครงการฯ ได้นำเอาการเรียนการสอนแบบ Montessori เข้ามาแทนการเรียนการสอนแบบ Teacher Centered เด็ก ๆ จึงมีโอกาสและอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจัดการตนเอง ได้ดีกว่าระบบเดิม - จากนั้นก็ส่งเสริมการศึกษานอกห้องเรียนเพิ่มเพื่อให้เด็กมีพื้นที่ในการแสดงออก บนพื้นที่ออยตุงเราเองก็เคยประสบปัญหาเด็กแว้นซ์ เด็กทะเลาะกัน เนื่องจากไม่มีกิจกรรมที่น่าสนใจทำในช่วงเวลาพักหรือหลังเลิกเรียน พ่อแม่ไม่สามารถให้คำแนะนำได้ เนื่องจากไม่มีประสบการณ์ จึงเกิดค่ายพัฒนาเด็กและเยาวชนใน
---	---	--



		พื้นที่ เปิดพื้นที่ให้เด็กมาอยู่ร่วมกันในค่ายการเรียนรู้เพื่อเรียนรู้เรื่องพิษภัยของยาเสพติดเนื่องจากเด็กๆ เยาวชนรุ่นหลังเหล่านี้เกิดในยุคที่ผ่นหมดไปแล้ว เพื่อให้ความรู้เป็นภูมิคุ้มกันได้ในอนาคต - มีพื้นที่การเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กๆ ได้มีพื้นที่ในการฝึกอาชีพได้ทดลองเรียนรู้จากการลงมือทำด้วยตนเอง ทั้งด้านอาชีพที่ตนเองสนใจ ศิลปะการแสดงออก เพื่อให้เด็กมีทางเลือกที่หลากหลายเพื่อต่อยอดในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการให้ทุนการศึกษาในการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยนำเงินที่ได้จากการประกอบธุรกิจของดอยตุงมาสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน
--	--	--